

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 16.

Vydána dne 4. března 1946.

Cena Kčs 1.—.

OBSAH:

(33.—35.) 33. Zákon o odčinění některých křivd způsobených českému pracujícímu dorostu. — 34. Zákon, jímž se vymezuje pojem československého partyzána. — 35. Zákon o obnovení univerzity v Olomouci.

33.

Zákon

ze dne 13. února 1946

o odčinění některých křivd způsobených českému pracujícímu dorostu.

Prozatímní Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

(1) Pomocní dělníci české národnosti, kterým v době od 21. května 1938 do 4. května 1945 bylo v zemích České a Moravskoslezské z důvodů národnostních, rasových, politických nebo pro pracovní nasazení znemožněno vstoupiti do učební poměru a kteří byli v uvedené době v zemích České a Moravskoslezské nebo mimo území Československé republiky zaměstnáváni pracemi, spadajícími do některého uznaného učební oboru, mohou býti, pokud jsou k vyučení v tomto učebním oboru způsobilí:

a) převedeni do učební poměru okresním úřadem ochrany práce, příslušným podle sídla učební závodu, byla-li doba, po kterou konali uvedené práce kratší než stanovená učební doba; převedení do učební poměru může býti vázáno podmínkou, že se tito pomocní dělníci podrobí doplňovacímu školení podle odstavce 4;

b) připuštění příslušnou obchodní a živnostenskou komorou k závěrečné zkoušce učňovské, trvalo-li uvedené zaměstnání alespoň po dobu, jež odpovídá učební době, stanovené pro obor, o němž jde. Před připuštěním k závě-

rečné zkoušce učňovské podrobí se tito pomocní dělníci doplňovacímu školení podle odstavce 4. Vykonají-li tito pomocní dělníci s úspěchem závěrečnou zkoušku učňovskou, vydá jim obchodní a živnostenská komora výuční, po případě tovaryšský list. Tyto listiny jsou průkazem o řádném skončení učební poměru a o vykonání závěrečné zkoušky učňovské.

(2) Pomocní dělníci, kteří splňují podmínky odstavce 1, písm. b), avšak nebudou podle předpisů vydaných podle odstavce 4 připuštěni k závěrečné zkoušce učňovské, mohou býti převedeni do učební poměru podle odstavce 1, písm. a).

(3) V případech odst. 1, písm. a) a odst. 2 rozhodne obchodní a živnostenská komora podle předpisů vydaných podle odstavce 4 o započtení doby, po kterou pomocní dělníci, převedení do učební poměru vykonávali práce, spadající do příslušného učební oboru do učební doby.

(4) Směrnice pro převádění pomocných dělníků do učební poměru, pro započítávání doby konání pomocných prací do učební doby, pro doplňovací školení a pro povolení závěrečné zkoušky učňovské budou vydávány vládním nařízením.

§ 2.

(1) Učební doba, kterou učňové české národnosti ztrávili v době od 21. května 1938 do 4. května 1945 v učebním poměru mimo území Československé republiky nebo na státním území, které bylo v roce 1938 obsazeno cizí brannou mocí, započítává se do učební doby, pokračují-li tito učňové v zemích České a Moravskoslezské v učení a jde-li o stejný nebo příbuzný učební obor. Jde-li o cizí učební obor, platí obdobně ustanovení § 1, odst. 1, písm. a) a odst. 4.

(2) Pro učně české národnosti, kteří se vyučili v době, uvedené v odstavci 1, na státním území, které bylo v roce 1938 obsazeno cizí brannou mocí nebo mimo území Československé republiky některému učebnímu oboru, který dosud nebyl uznán, platí obdobně ustanovení § 1, odstavce 1. písm. b) a odstavců 2 a 4.

§ 3.

Doba, po kterou učňové, kteří přerušili učební poměr a zúčastnili se zahraničního odboje, nebo kteří byli za německé okupace pracovní nasazení mimo učební závod, konali práce, spadající do jejich učebního oboru nebo do příbuzného učebního oboru, může být zcela nebo zčásti započtena do učební doby. O započtení rozhodne obchodní a živnostenská komora po slyšení nyníějšího učebního pána a závodní rady (důvěrníka).

§ 4.

(1) Učňové, kteří vykazují nejméně dvě třetiny učební doby a vyhovují podmínkám, které budou stanoveny podle odstavce 2, mohou být připuštěni k výkonu závěrečné zkoušky učňovské. Učňům, kteří tuto zkoušku s úspěchem vykonají, se promíjí zbývající učební doba a vydá se jim výuční, po případě tovaryšský list.

(2) Vládním nařízením budou stanoveny podmínky, za kterých může být učňům, uvedeným v odstavci 1, povoleno vykonati závěrečnou zkoušku učňovskou.

§ 5.

Účastníkům doplňovacího školení podle § 1, odst. 4 mohou být poskytovány podpory podle vládního nařízení ze dne 27. srpna 1943, č. 250 Sb., o podpoře při včleňování do práce, jehož použitelnost se rozšiřuje na celé území země české a Moravskoslezské.

§ 6.

Zádsti o přiznání výhod, plynoucích z ustanovení §§ 1 až 4 nutno podati nejpozději do 3 měsíců ode dne vyhlášení tohoto zákona u příslušné obchodní a živnostenské komory. Osoby, které bez vlastního zavinení nemohly podati žádost ve stanovené lhůtě, mohou se však ucházeti o přiznání uvedených výhod nejpozději do 3 měsíců po odpadnutí překážky.

§ 7.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. října

1945 a platí v zemích České a Moravskoslezské; provedou jej všichni členové vlády

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Gottwald v. r.

Dr. Stránský v. r.

Široký v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Ursiny v. r.

Masaryk v. r.

gen. Svoboda v. r.

Dr. Ripka v. r.

Nosek v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Drtina v. r.

Kopecký v. r.

Laušman v. r.

Šuriš v. r.

Dr. Pietor v. r.

gen. Hasal v. r.

Hála v. r.

Dr. Šoltész v. r.

Dr. Procházka v. r.

Majer v. r.

Dr. Clementis v. r.

gen. Dr. Ferjenčík v. r.

Lichner v. r.

34.

Zákon

ze dne 14. února 1946.

Jímž se vymezuje pojem „československého partyzána“.

Prozatímní Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

(1) Československým partyzánem je státně spolehlivý československý státní občan, který před 10. květnem 1945

1. přináležel aspoň po dva měsíce nebo za zvlášť nebezpečných okolností nejméně jeden měsíc k jednotce vyvíjející v týlu nepřítel bojovou nebo záškodnickou činnost proti nacistickým nebo fašistickým okupantům nebo jejich pomahačům (t. j. k partyzánské jednotce) zúčastnil se proti nim aspoň jedné akce se zbraní nebo s destrukčními prostředky nebo

2. nehlédě k době uvedené pod čís. 1 jako příslušník partyzánské jednotky

a) v souvislosti s činností tam uvedenou přišel o život, byl těžce raněn nebo životu nebezpečně onemocněl, ačli si smrt, těžké zranění nebo životu nebezpečné onemocnění nezavinil hrubým porušením povinností příslušníka partyzánské jednotky nebo

b) vykonal hrdinský čin nebo se zasloužil o jednotku vynikajícím způsobem.

(2) Československým partyzánem není, kdo sice vyhovuje podmínkám odstavce 1, dopustil se však v době, kdy přináležel k partyzánské jednotce trestného nebo jiného zavržení hodného činu z pohnutek nízkých nebo nečestných nebo z těchto pohnutek svou jednotku opustil.

§ 2.

(1) Za státně spolehlivé se nepovažují zejména osoby, které kolektivně nebo individuálně vyvíjely činnost směřující proti státní svrchovanosti, samostatnosti, celistvosti nebo demokraticko-republikánské státní formě, bezpečnosti a obraně Československé republiky, které k takové činnosti podněcovaly nebo jiné hleděly svést nebo záměrně podporovaly jakýmkoli způsobem německé nebo maďarské okupanty, na příklad členové Vlajky, Rodobraný, Úderných oddílů Hlinkovy gardy, vedoucí funkcionáři Spolku pro spolupráci s Němci, České ligy proti bolševismu, Kuratoria pro výchovu české mládeže, Hlinkovy slovenské ľudové strany, Hlinkovy gardy, Hlinkovy mládeže, Národní odborové ústředny zaměstnanecké, Svazu zemědělství a lesnictví, Německo-slovenské společnosti a jiných fašistických organizací podobné povahy, pokud nebyly do těchto organizací nebo útvarů vyslány činiteli domácího nebo zahraničního odboje.

(2) Státní spolehlivost vojenských osob z povolání činně sloužících, vojenských osob ve výslužbě činně sloužících, jakož i osob vykonávajících přesnění službu a další činnou službu posuzuje ministerstvo národní obrany samostatně. Pokud jde o ostatní osoby, rozhodne ministerstvo národní obrany v dohodě s ministerstvem vnitra.

§ 3.

Podmínka československého státního občanství (§ 1) je splněna, je-li dotčená osoba československým státním občanem aspoň v době podání žádosti podle § 5, odst. 1.

§ 4.

(1) Služba v partyzánské jednotce počíná dnem přijetí (vtělení, zařazení) do této jednotky, a jde-li o osoby, které připravovaly partyzánské hnutí, prvním dnem měsíce, ve kterém přípravné práce započaly.

(2) Po nastoupení služby v partyzánské jednotce se do doby uvedené v § 1, odst. 1, č. 1 včítá

a) doba nezbytného odloučení od jednotky následkem bojové situace, z rozkazu velitele jednotky nebo z jiných závažných příčin,

b) doba, po kterou trvala neschopnost k službě způsobená zraněním nebo nemocí, ačli si dotčená osoba zranění nebo nemoc nezavinila hrubým porušením povinností příslušníka partyzánské jednotky,

c) doba zajetí, k němuž došlo z krajní nutnosti.

(3) Doba ztrávená v různých partyzánských jednotkách se sečte, ledaže se přestup z jedné jednotky do druhé stal bez závažných příčin.

§ 5.

(1) Potvrzení o tom, kdo je československým partyzánem, vydá ministerstvo národní obrany osobě, která o to požádá a prokáže, že vyhovuje podmínkám § 1, a to po slyšení Sdružení českých partyzánů ve Svazu národní revoluce v zemích České a Moravskoslezské a Svazu slovenských partizánů na Slovensku. Není-li již takto oprávněná osoba na živu, vydá se potvrzení tomu, kdo o ně požádá a prokáže, že na jeho vydání má právní nebo mravní zájem a že je státně spolehlivý.

(2) V žádosti podle předchozího odstavce nutno zevrubně uvést osobní data osoby, o které má být vydáno potvrzení tamtéž uvedené, jakož i okolnosti, z nichž by bylo zjevné, že jsou tu podmínky tohoto zákona pro uznání československým partyzánem a pro vydání potvrzení (odstavec 1).

(3) Rozhodující podle odstavce 1 je ministerstvo národní obrany vázáno jen pravoplatným odsuzujícím rozsudkem trestního soudu. Je-li oprávněn názor, že rozhodnutí o vydání potvrzení podle odstavce 1 závisí na výsledku trestního řízení, třeba vyčkat jeho výsledku. Není-li v takových případech trestní řízení ještě zavedeno, dá k němu ministerstvo národní obrany podnět.

(4) Vyjde-li dodatečně najevo, že potvrzení podle odstavce 1 nemělo být vydáno, prohlásí je ministerstvo národní obrany za neplatné a vyžádá si jeho vrácení.

§ 6.

(1) Kdo sebe nebo jiného vědomě neprávem vydává za československého partyzána, bude potrestán — nejde-li o čin trestný soudně — okresním národním výborem za přestupek pokutou do 50.000 Kčs nebo trestem vězení do 6 měsíců nebo oběma těmito tresty.

(2) Stejně se potrestá, kdo v podáních (žádostech, jejich přílohách, návrzích, oznámeních a jiných sděleních) a zápisech týkajících se potvrzení podle § 5, odst. 1 vědomě uvede nebo potvrdí nepravdivé okolnosti, nebo na vyzvání ministerstva národní obrany do 14 dnů nevrátí potvrzení, které bylo prohlášeno za neplatné (§ 5, odst. 4), ačkoli mohl tak učinit.

(3) Byla-li uložena pokuta, vyměří se zároveň pro případ nedobytnosti náhradní trest vězení podle míry zavinění v mezích sazby trestu na svobodu. Byl-li vedle pokuty uložen i trest na svobodu, nesmí trest na svobodu spojit s náhradním trestem přesahovat nejvyšší mez sazby trestu na svobodu.

(4) Pokuty připadají státu.

(5) Pokud někomu z vydávání se za československého partyzána vznikly před účinností tohoto zákona jakékoli výhody, budou mu odňaty.

§ 7.

Soudy, veřejné úřady a orgány jsou povinny vyhovět dožadáním ministerstva národní obrany ve věcech týkajících se vydání (vrácení) potvrzení podle § 5, odst. 1.

§ 8.

Podání potřebná k provedení tohoto zákona, potvrzení podle § 5, odst. 1 a příslušné úřední úkony jsou osvobozeny od poplatků a dávek za úřední úkony.

§ 9.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr národní obrany v dohodě se všemi členy vlády.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.
gen. Svoboda v. r.

35.

Zákon

ze dne 21. února 1946

o obnovení university v Olomouci.

Prozatímní Národní shromáždění republiky Československé, chtějící odčinit nepřátelské akty rakouských vlád proti starobylé universitě olomoucké, usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Starobylá universita olomoucká se obnovuje v plném rozsahu jako československá státní universita v Olomouci s fakultami bohoslovce-kou, právnickou, lékařskou a filosofickou a bude se nadále nazývat „Universita Palackého“.

§ 2.

(1) Fakulta bohoslovcecké se ponechává po-jmenování „Cyrilo-metodějská fakulta boho-slovcecká“.

(2) Dobu, kdy zahájí činnost fakulty práv-nické, lékařské a filosofické, stanoví ministr školství a osvěty.

§ 3.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlá-šení; provede jej ministr školství a osvěty.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.
Dr. Nejedlý v. r.